

M1-LUOKITUS

2015

OHJE M1-LUOKITUKSEN HAKEMISEEN JA
TUOTERYHMITTELYYN: Rakennusmateriaalit,
Kiintokalusteet, Toimistohuonekalut

M1-LUOKITUS, OHJE LUOKITUKSEN HAKEMISEEN JA TUOTERYHMITTELYYN

Sisällysluettelo

M1-LUOKITUS, OHJE LUOKITUKSEN HAKEMISEEN JA TUOTERYHMITTELYYN	1
1. YLEISTÄ TIETOA LUOKITUKSESTA	3
1.1 Luokitusprosessi	3
1.2 Luokitus on yritys- ja tuotekohtainen.....	3
1.3 Luokitustoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen	4
1.4 Luokitukset myöntää Rakennustietosäätiö RTS	4
1.4.1 Rakennusmateriaalien päästölukitustoiminta perustuu seuraavissa asiakirjoissa esitettyihin periaatteisiin.....	4
1.5 Sisäilmastoluokitus 2008	4
2. M1-VAATIMUKSET JA LUOKITELTUIEN TUOTTEIDEN KÄYTTÖ	4
2.1 M1-merkki kertoo vähäpäästöisyydestä	4
2.2 Luokituksen piirissä olevat tuotteet	4
2.3 Puu, lasi, metalli, luonnonkivi ja keraamiset tuotteet erikoisasemassa.....	5
2.4 Luokitusrajat	5
2.5 Muut vaatimukset ja kriteerit.....	5
2.6 Työturvallisuuden liittyvissä asioissa noudatettava valmistajan ohjeita	5
2.7 Luokiteltuja tuotteita käytettävä ja huollettava oikein	5
3. TUOTTEIDEN TESTAUS JA TUOTERYHMITTELY	6
3.1 Tuotteiden testaus	6
3.2 Testattavat ominaisuudet.....	6
3.3 Laboratoriolle ilmoitettavat tiedot.....	6
3.4 Tuoteperheiden muodostaminen tapahtuu ennen testausta.....	8
3.4.1 Esimerkki maalin tuoteryhmittelytiedoista:	8
3.4.2 Esimerkki eristeen tuoteryhmittelytiedoista:.....	8
3.4.3 Esimerkki laminaatin tuoteryhmittelytiedoista:.....	8
3.4.4 Esimerkki parketin tuoteryhmittelytiedoista:	8
3.4.5 Esimerkki huonekalujen tuoteryhmittelytiedoista:.....	8
3.5 Testilaboratorioiden yhteystiedot	9
4. LUOKITUKSEN HAKEMINEN	10
4.1 Uusi hakemus	10
4.2 Jatkohakemus	10
4.3 Uusintahakemus	10
5. Luokitusmaksut	10
5.1 Luokituksen voimassaolo.....	11

6.	LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖ JA MUUT VELVOLLISUUDET	11
6.1	M1-merkin käyttö ja tuotteen merkitseminen.....	11
6.2	Velvollisuus ilmoittaa tuotteessa tapahtuvista muutoksista	12
6.3	Luokiteltujen tuotteiden pistokokeet.....	12
7.	LUOKITUKSEN YLEISET OHJEET	12
8.	YHTEYSTIEDOT	15
8.1	Rakennustietosäätiö RTS	15
8.2	Hakemukset toimitetaan allekirjoitettuna Rakennustietosäätiö RTS:n:	15
8.2.1	Postilla	15
8.2.2	Allekirjoitettuna pdf-muodossa sähköpostitse	15

1. YLEISTÄ TIETOA LUOKITUKSESTA

Luokitus edistää vähäpäästöisten rakennusmateriaalien kehittämistä ja käyttöä. Tavoitteena on viihtyisiä ja puhdas sisäilmasto.

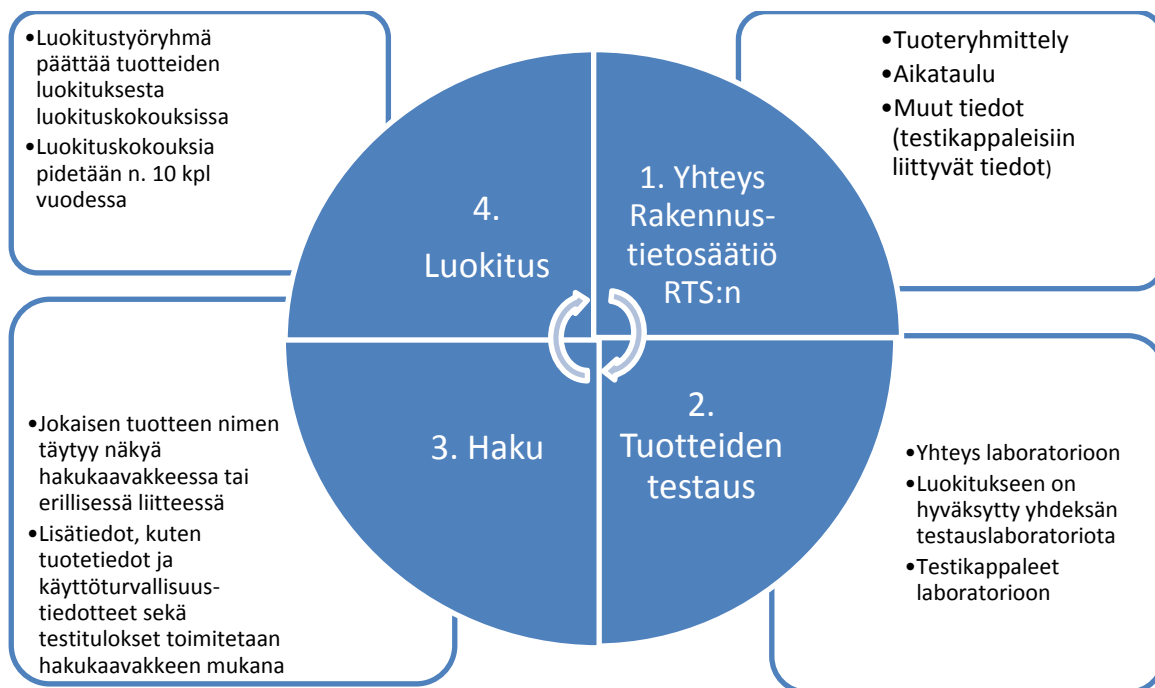
Hyvä sisäilmasto edellyttää sisäilma-asioiden huomioon ottamista suunnittelun, rakentamisen ja käytön kaikissa vaiheissa. Sen lopulliseen laatuun vaikuttavat monien muiden tekijöiden ohella sisätilojen rakennusmateriaalit.

Rakennusmateriaalien päästöluokitus esittää vaatimukset tavanomaisissa työ- ja asuintiloissa käytettäville materiaaleille hyvän sisäilman laadun kannalta. M1-merkki kertoo vähäpäästöisyydestä.

Rakennusmateriaalien päästöluokitukseen kuuluu tällä hetkellä kaikki rakentamiseen liittyvät materiaalit. Lisäksi luokitellaan kiintokalusteita, kuten keittiökalusteita sekä päällystämättömiä huonekaluja, kuten toimistopöytiä, tuoleja, lipastoja, hyllykköjä ja pulpetteja.

Ks. myös Ilmanvaihtotuotteiden puhtausluokitus. Ilmanvaihtotuotteiden puhtausluokituksessa luokitellaan M1-luokkaan kanavia, kanavaosia, säätö- ja sulkupeltejä, äänenvaimentimia, ilmansuodattimia ja päätelaitteita.

1.1 Luokitusprosessi

1.2 Luokitus on yritys- ja tuotekohtainen

Kaikki luokitellut tuotteet on listattu yritys- ja tuotekohtaisesti Rakennustietosäätö RTS:n sivuille. Mikäli et löydä tuotetta listalta etsimäsi yrityksen kohdalta, sitä ei ole luokiteltu. M1-luokitustunnusta voi käyttää markkinoinnissaan yritys, jonka tuotteet on hyväksytty M1-luokkaan. Yritys voi käyttää luokitustunnusta vain niiden tuotteiden kohdalla, joille on myönnetty luokitus. Yritykset, jotka eivät ole luokitelleet myymiään tai markkinoimiaan tuotteita, eivät saa käyttää luokitustunnusta.

1.3 Luokitustoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen

Maahantuojat ja valmistajat voivat halutessaan hakea tuotteilleen rakennusmateriaalien päästöluokitusta, jonka myöntää Rakennustietosäätiö RTS. Luokitustoiminta on vapaaehtoista eikä perustu viranomaismääräyksiin, mutta Suomen Rakennuttajaliitto RAKLI, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA, Suomen Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ja Suomen Konsulttitoimistojen Liitto SKOL suosittelevat jäsenilleen luokituksen käyttöönottamista rakentamisen laadun edistämiseksi.

1.4 Luokitukset myöntää Rakennustietosäätiö RTS

Luokitustoimintaa ohjaa ja valvoo Rakennustietosäätiön päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (EPT 24). Siinä ovat edustettuina rakennustuoteteollisuus, rakennuttajat, suunnittelijat, viranomaiset ja muut alan asiantuntijat. Luokitushakemusten käsittely tapahtuu toimikunnan valitsemassa erillisessä luokitustyöryhmässä.

1.4.1 Rakennusmateriaalien päästöluokitustoiminta perustuu seuraavissa asiakirjoissa esitettyihin periaatteisiin

Rakennusmateriaalien päästöluokitus. Yleiset ohjeet

Sisäilmastoluokitus 2008 (LVI 05-10440, RT 07-10946, KH 27-10422, Ratu 437-T, SIT 05-610065)

Classification of Indoor Environment 2008 (LVI 05-10440 en).

Testausprotokolla: M1 Emission Classification of Building Materials: Protocol for Chemical and Sensory Testing of Building Materials (versio 22.1.2015)

1.5 Sisäilmastoluokitus 2008

Rakennusmateriaalien päästöluokitus on osa Sisäilmayhdistys ry:n kehittämää laajempaa luokituskokonaisuutta. Sisäilmastoluokitus 2008 (LVI 05-10440, RT 07-10946, KH 27-10422, Ratu 437-T, SIT 05-610065) palvelee rakennus- ja taloteknistä suunnittelua ja urakointia sekä laite- ja materiaalivalmistusta rakennettaessa entistä terveellisempiä ja viihtyisämpiä rakennuksia.

2. M1-VAATIMUKSET JA LUOKITELTUIJEN TUOTTEIDEN KÄYTTÖ

2.1 M1-merkki kertoo vähäpäästöisyydestä

Luokituksessa rakennusmateriaalit jaetaan kolmeen luokkaan, joista M1 on paras. M1-merkki kertoo, että tuote on testattu puolueettomassa laboratoriossa ja, että se on vakioituissa testiolosuhteissa täyttänyt neljän viikon iässä M1-luokalle asetetut vaatimukset.

Luokituksessa asetetaan vaatimuksia ainoastaan materiaaleista huoneilmaan kulkeutuville kemiallisille päästöille eli emissioille. Ainoa tuotteen koostumukseen kohdistuva vaatimus on vaatimus laastien, tasoitteiden ja siloitteiden kaseiinittomuudesta.

2.2 Luokituksen piirissä olevat tuotteet

Rakennusmateriaalien päästöluokitus on ensisijaisesti suunniteltu tavanomaisissa asuin- ja työhuoneissa esiintyvien rakennusmateriaalien luokittelua varten. Lisäksi luokitellaan kiintokalusteita, kuten keittiökaapistoja, vaatekaappeja ja muita kiintokalusteita sekä pehmustamattomia ja päällystämättömiä huonekaluja.

2.3 Puu, lasi, metalli, luonnonkivi ja keraamiset tuotteet erikoisasemassa

Sisäilmastoluokitus 2008:n mukaan sisätiloja suunniteltaessa voidaan luokan M1 tuotteisiin rinnastaa pinnoittamattomina seuraavat materiaalit: tiili, luonnonkivi, keraaminen laatta, lasi, metalli sekä käsittelemättömästä puusta (poislukien kovapuulajit) valmistetut laudat ja hirret, joiden VOC-päästöt voivat kuitenkin olla tuoreena luokan M1 raja-arvoja suuremmat.

Testaamattomille materiaaleille ei myönnetä luokitusmerkkiä.

2.4 Luokitusrajat

Luokituksessa rakennusmateriaalit jaetaan kolmeen luokkaan, joista M1 on paras. Luokkiin M1 ja M2 kuuluvat emissiotestatut materiaalit, joiden epäpuhtauspäästöt täyttävät neljän viikon iässä seuraavat vaatimukset:

Tutkittavat ominaisuudet	M1 [mg/m ² h]	M 2 [mg/m ² h]
Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (TVOC) kokonaisemissio. Yhdisteistä tunnistettava vähintään 70%.	< 0,2	< 0,4
Formaldehydin (HCOH) emissio	< 0,05	< 0,125
Ammoniakin (NH ₃) emissio	< 0,03	< 0,06
(EC) No 1272/2008 luokittelun mukaisten luokkaan 1A ja 1B kuuluvien karsinogeenisten aineiden emissio ^{1*}	< 0,005	< 0,005
Haju (epämiellyttävien havaintojen määrä alle 15%) ^{2*}	ei haise	ei haise

1* ei koske formaldehydiä

2* Aistinvaraisen arvioinnin tulos on oltava vähintään +0,0

2.5 Muut vaatimukset ja kriteerit

Laastit, tasoitteet ja siloitteet eivät saa sisältää kaseiinia. Luokkaan M3 kuuluvat materiaalit, joiden epäpuhtauspäästöt ylittävät luokan M2 raja-arvot.

Pienten (2m²) ja hyvin pienten pintojen (0,4m²) emissioita voidaan tarkastella myös mallihuonepitoisuutta kohden. Tällöin M1-luokan raja-arvo (mg/m³) TVOC:lle on 0,02 ja formaldehydille ja ammoniakille 0,01, karsinogeeneille 0,001 eikä tuote saa haista. Pieniä pintoja ovat mm. ovet, ikkunat ja saumaustaastit ja hyvin pieniä pintoja mm. tiivistysaineet.

2.6 Työturvallisuuteen liittyvissä asioissa noudatettava valmistajan ohjeita

Luokituksessa ei tarkastella tuotteiden asennuksen aikaisia emissioita. Työturvallisuuteen liittyvät seikat on tarkistettava valmistajan ohjeista sekä mahdollisesta käyttöturvallisuustiedotteesta.

2.7 Luokiteltuja tuotteita käytettävä ja huollettava oikein

Tuotteiden varastoinnissa, asennuksessa ja käytössä tulee noudattaa valmistajan ohjeita. Luokiteltuja tuotteita tulee käyttää vain niille tarkoitetuissa käyttökohteissa ja käyttöolosuhteissa. Esimerkiksi kuivien tilojen tuotteita ei saa käyttää kosteissa tiloissa. Asennettaessa tulee noudattaa valmistajan ohjeita. Pintoja tulee myös huoltaa oikealla tavalla ja oikeilla aineilla. Tuotteiden asennukseen ja käyttöön liittyviä ohjeita saa suoraan tuotteiden valmistajilta tai maahantuojilta. Rakenteiden ja ilmanvaihdon suunnittelussa ja toteutuksessa tehtyjä virheitä ei voida korjata hyvillä rakennusmateriaaleilla.

3. TUOTTEIDEN TESTAUS JA TUOTERYHMITTELY

3.1 Tuotteiden testaus

Rakennusmateriaalien päästöluokitusta hakevan yrityksen tulee ennen luokituksen hakemista testauttaa tuotteensa puolueettomassa, toimikunnan hyväksymässä laboratoriossa. Testaukseen liittyvistä käytännön järjestelyistä sovitaan suoraan laboratorion kanssa. Laboratorio antaa myös ohjeet tuotteen pakkaus- ja toimitustavasta. Lisätietoja materiaalin käsittelystä, pakkauksesta ja testauksista löytyy myös testausprotokollasta. Hakija vastaa kaikista niistä kuluista, joita syntyy hakemusta varten vaadittavista testauksista. Kulut testauksista hakija maksaa suoraan testauslaitokselle.

3.2 Testattavat ominaisuudet

Tuotteiden täytyy olla mahdollisimman tuoreita testaukseen mennessä. Tuotteen täytyy olla testauksessa viimeistään 8+4 viikon iässä tuotteen valmistumisesta. Tuote täytyy olla tiiviissä kääreessä ennen testaukseen menoa. Tuotteesta testataan neljän viikon iässä seuraavat ominaisuudet: Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (TVOC) kokonaisemissio, Formaldehydin (HCHO) emissio, Ammoniakin (NH₃) emissio, (EC) No 1272/2008 luokittelun mukaisten luokkaan 1A ja 1B kuuluvien karsinogeenisten aineiden emissio, Haju

3.3 Laboratoriolle ilmoitettavat tiedot

Hakija ilmoittaa seuraavat tiedot laboratoriolle: tuotteen valmistuspäivä, tuotteen lähetyspäivä ja eränumero. Laboratorion täytyy tietää myös seuraavat taulukossa (Appendix 2) ilmoitetut ominaisuudet:

Appendix 2: Example of a sampling report

Sampler (Name, company, contact info)	Manufacturer of the product
Name of the product	Type of the product
Manufacturing date	Batch no
Date of sampling	Amount of material sampled
Sample is taken from production line ☐ stock / storage ☐ miscellaneous ☐ -where, specify: <input type="text"/>	How was the product stored before sampling?
If a sub-sample was collected from a larger material amount, describe how the sub-sample was taken	
Observations and remarks	
Confirmation I hereby confirm that the sample was selected, taken and packed in accordance with M1 testing protocol.	
Date	Signature

3.5 Testilaboratorioiden yhteystiedot

Työterveyslaitos

Katri Härkönen
Sähköposti: katri.harkonen@ttl.fi
Puh. 030 474 2618
gsm 043 825 0727
Työterveyslaitos, Kemian laboratorio
Topeliuksenkatu 41 a A
00250 Helsinki
www.ttl.fi

VTT Expert Services Oy

Hanna Kajander
Sähköposti: hanna.kajander@vtt.fi
Puh. +358 20 722 7433, gsm. +358 40 829 4627
PL 1001, 02044 VTT
Näytteiden toimitusosoite: Biologinkuja 7, 02150
Espoo
www.vttexpertservices.fi

eco-INSTITUT GmbH

Schanzenstrasse 6-20
Carlswerk Kupferzug 5.2
D-51063 Cologne
Germany
Daniel.Tigges@eco-institut.de
Tel. +49 221.931.245.30
Mobil +49 160.741.761.4
Fax +49.221.931.245.33
www.eco-institut.de

Entwicklungs- und Prüflabor Holztechnologie GmbH

Zellescher Weg 24
01217 Dresden
Germany
Telefon + 49 351 4662 0
Telefax +49 351 4662 211
E-mail info@eph-dresden.de
Internet www.eph-dresden.de
contact: Anne Kuban
Anne.Kuban@ihd-dresden.de

Danish Technological Institute

Indoor Environment
Gregersensvej
DK-2630 Taastrup
yhteyshenkilö: Helene Klinke
Direct: +45 7220 2173
Tlf.: +45 7220 2000
www.teknologisk.dk

Eurofins Product Testing A/S

Arja Leena Valtanen
Email: voc@eurofins.com
www.eurofins.com/m1
Phone: +45 875 45 712
Fax: +45 70 22 42 75
Address: Eurofins Product Testing A/S
Smedeskovvej 38
DK-8464 Galten, Denmark

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut SP Technical Research Institute of Sweden

Maria Rådemar
Kemi och Materialteknik
mail till:maria.rademar@sp.se
Box 857
501 15 Borås
Tel: 010-516 50 00, (direkt) 010-516 51 65
Telefax: 033-12 37 49
Internet: www.sp.se

Textiles & Flooring Institute GmbH

Dr. Anja Krick
Charlottenburger Allee 41
52068 Aachen
GERMANY
Tel: +49 241 9679-143
Fax: +49 241 9679-200
www.tfi-online.de
E-Mail: a.krick@tfi-online.de

TÜV Rheinland LGA Products GmbH

Dr. Bernd Maciej
Tel.: +49 (0) 911 655-5609
Fax: +49 (0) 911 655-5603
E-Mail: bernd.maciej@de.tuv.com
Tillystraße 2
90431 Nürnberg Germany

4. LUOKITUKSEN HAKEMINEN

4.1 Uusi hakemus

Testautettuaan tuotteensa valmistaja tai maahantuoja hakee tuotekohtaista rakennusmateriaalien päästöluokitusta Rakennustietosäätiö RTS:ltä. Kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka hakija toimittaa hakemuksensa yhteydessä, käsitellään luokitustyöryhmässä luottamuksellisesti. Luokitustyöryhmä koostuu puolueettomista asiantuntijoista. Kokouksia järjestetään tarpeen mukaan 1 - 2 kuukauden välein. Uutta luokitusta haettaessa tutkimusselostus ei saa olla yhtä (1) vuotta vanhempi.

Hakijan tulee toimittaa seuraavat asiakirjat ja tiedot Rakennustietosäätiö RTS:n :

- Testitulokset (eivät saa olla yli vuoden vanhat luokitusta haettaessa)
- Testatun tuotteen kromatogrammi
- Tarkat tuotetiedot
- Asennusohjeet/hoito-ohjeet
- Käyttöturvallisuustiedote
- Hakulomake (Hakulomakkeessa tulee mainita lisäksi mahdollinen tuoteryhmittely, jatko/uusintahakemustiedot sekä tarvittaessa kieliversioiden käännökset)
- *Lisäksi mainitaan halutaanko luokitella rakennusmateriaali, kiintokaluste vai kaluste.*

4.2 Jatkohakemus

Luokituksen hakeminen jo luokitellulle tuotteelle, jonka luokitus on ollut voimassa jo kolme vuotta. Jatkohakemusta voi hakea ilman testausta. Luokitus myönnetään kolmeksi vuodeksi. Mikäli tuotteen päästöominaisuudet eivät ole muuttuneet, luokitus voidaan hakemuksesta myöntää kerran uudelleen ilman testausta.

4.3 Uusintahakemus

Luokituksen hakeminen jo luokitellulle tuotteelle, jonka luokitus on ollut voimassa kuusi vuotta. Tuote täytyy testata uudelleen. Mikäli tuotteen luokitusta on jatkettu ilman testausta jo aiemmin, on tuote testattava uudelleen. Mikäli halutaan uusintaluokitella tuoteryhmä, luokitustyöryhmä valitsee testattavat tuotteet ajankohtaisten tuotetietojen perusteella.

5. Luokitusmaksut

Luokitusmaksu maksetaan Rakennustietosäätiöön materiaalin luokitukselta. Tuoteryhmittelystä ei peritä luokitusmaksua. Laboratoriolle maksetaan testauksesta aiheutuneet kulut. Mikäli luokiteltavat tuotteet ovat keskenään niin samankaltaisia, että niiden emissiot voidaan todeta yhdellä mittauksella, tällaisista tuotteista voidaan muodostaa tuoteryhmä. Tuoteryhmittelystä sovitaan luokitustyöryhmän kanssa ennen testausta.

Rakennustietosäätiö RTS:lle maksettavat luokitusmaksut ovat 1.1.2015 alkaen:

Yhdestä tuotteesta perittävät luokitusmaksut:
840 € (ALV 0 %) yhdeltä tuotteelta
740 € (ALV 0 %) toiselta saman yrityksen samalla kertaa luokiteltavalta tuotteelta
640 € (ALV 0 %) kolmannelta ja sitä seuraavilta saman yrityksen samalla kertaa luokiteltavilta tuotteilta
Tuoteryhmistä perittävät luokitusmaksut:
1150 € (ALV 0 %) yhdeltä tuoteryhmältä (8 tai useampi tuote)
1080 € (ALV 0 %) yhdeltä tuoteryhmältä (3 - 7 tuotetta)
940 € (ALV 0 %) yhdeltä tuoteryhmältä (2 tuotetta)
<i>Luokitustodistus yhdellä kielellä sisältyy luokitusmaksuun</i>
Todistus- ja kieliversiomaksut:
Kieliversiot 95 € kappaleelta (ALV 0 %).
Rinnakkaistuotenimimaksu on 95€ (ALV 0 %), siihen ei sisälly todistumaksua.
Tuotteen lisäys tuoteryhmään on 95€ (ALV 0 %), siihen ei sisälly todistumaksua.
Todistusmaksu on 95€ (ALV 0 %) yhdestä todistuksesta, jossa voi olla useampi tuotenimike (esim. kaikki samaan ryhmään kuuluvat tuotteet).

5.1 Luokituksen voimassaolo

Luokituksen käyttöoikeus myönnetään tuotteelle kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tänä aikana yrityksellä on oikeus merkitä luokiteltu tuote luokitustunnuksella ja käyttää luokitustunnusta tuotteen markkinoinnissa.

6. LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖ JA MUUT VELVOLLISUUDET

6.1 M1-merkin käyttö ja tuotteen merkitseminen

Yritykset voivat käyttää saamaansa luokitustunnusta (M1-merkki) luokitellun tuotteen markkinoinnissa esimerkiksi tuotteissa, pakkauksissa, tuoteselosteissa ja mainonnassa. Luokitustunnusta ei saa käyttää markkinoinnissa siten, että se viittaa koko yritykseen tai yrityksen tuotteisiin, joilla ei ole M1-luokitusta. Tuoteselosteissa tulee lisäksi tuoda esiin erityisesti tuotteiden käyttöön ja käyttökohteisiin liittyvät rajoitukset sekä emissioiden lisääntymiseen vaikuttavat seikat, kuten

- käyttökohteet, soveltuvuus
- alustan vaatimukset (kosteus, lämpötila)
- esikäsitteilyt
- käyttöturvallisuus
- pakkaukset
- kuljetus (pakkaukset)
- varastointi (säilytysolosuhteet, pakattuna, muovitettuna tms.)
- käyttö- ja asennusohjeet
- siivousohjeet (pesuaineen pH-vaatimukset)
- ympäristönsuojelu ja jätehuolto

Tuotteen valmistaja voi mainita M1-merkistä luokiteltujen tuotteiden osalta esimerkiksi RT –tuotekorteissa tai pitämällä tietoa omilla kotisivuillaan. Ajan tasalla oleva lista M1-luokitelluista tuotteista on saatavilla osoitteessa www.rakennustieto.fi.

6.2 Velvollisuus ilmoittaa tuotteessa tapahtuvista muutoksista

Käyttöoikeuden haltija on velvollinen etukäteen ilmoittamaan Rakennustietosäätiölle muutoksista, jotka koskevat tuotteen valmistusmenetelmiä, koostumusta tms., jos muutokset vaikuttavat ominaisuuksiin, joita luokituksen myöntämisperusteet koskevat.

6.3 Luokiteltujen tuotteiden pistokokeet

Luokiteltujen tuotteiden laatua valvotaan pistokoemenettelyllä. Rakennustietosäätiö RTS maksaa pistokokeista aiheutuneet kustannukset. Mikäli tuote ei läpäise testejä, on valmistajalla oikeus teettää testit omalla kustannuksellaan. Mikäli tuotetta ei voida hyväksyä, luokitustunnuksen käyttöoikeus raukeaa. KTS. yleiset ohjeet.

7. LUOKITUKSEN YLEISET OHJEET

Rakennusmateriaalien päästöluokitus, yleiset ohjeet

12.11.2014

Yleisissä ohjeissa on esitetty rakennusmateriaalien päästöluokitustoiminnan periaatteet. Yleiset ohjeet on hyväksynyt Rakennustietosäätiö RTS:n päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT 17) kokouksessaan 12.11.2014.

1 JOHDANTO

Rakennusmateriaalien päästöluokitus on ensisijaisesti tarkoitettu tavanomaisissa asuin- ja työhuoneissa käytettävien materiaalien luokittelua varten. Toiminta perustuu Sisäilmastoluokitus 2008 esitettyihin sekä luokituspäätöksen tekohetkellä voimassa oleviin kriteereihin ja periaatteisiin.

Päästöluokitukset myöntää Rakennustietosäätiö RTS. Rakennustietosäätiö RTS:n yliasiamiehen nimittämä päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) ylläpitää ja kehittää sisäilmastoon liittyviä luokituksia sekä edistää ja valvoo niiden käyttöä sekä muutenkin edistää hyvään sisäilmastoon tähtäävää rakentamista.

Luokitushakemukset ja luokituspäätöksiin liittyvät asiat käsitellään luottamuksellisesti toimikunnan valitsemassa erillisessä luokitustyöryhmässä, jonka muodostavat Sisäilmayhdistys ry:n edustaja, tekninen asiantuntija ja luokitustyöryhmän sihteeri.

2 PÄÄSTÖLUOKITUKSEN HAKEMINEN

Rakennusmateriaalin päästöluokitusta haetaan Rakennustietosäätiö RTS:ltä tätä tarkoitusta varten laaditulla hakemuslomakkeella. Hakemukseen liitetään tuoteseloste, käyttöohje, käyttöturvallisuustiedote ja tutkimusselostus. Tutkimusselostus ei saa olla yhtä (1) vuotta vanhempi. Tarvittaessa voidaan hakijalta pyytää täydentäviä lisäselvityksiä.

3 HAKEMUSASIAKIRJOJEN LUOTTAMUKSELLISUUS

Rakennustietosäätiö RTS käsittelee luottamuksellisesti kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka hakija toimittaa hakemuksen yhteydessä. Kuitenkin tuotteen ja luokituksenhaltijan nimi julkistetaan, ja ne merkitään kohdassa 13 mainittuun luetteloon myönnettyistä luokituksista.

4 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖOIKEUS

Luokituksen saaneella yrityksellä on oikeus merkitä luokiteltu tuote luokitustunnuksella ja käyttää luokitustunnusta luokiteltujen tuotteiden markkinoinnissa. Yrityksen tulee käyttää voimassa olevaa luokitustunnusta, joka on rekisteröity tavaramerkki.

Voimassa oleva M1-luokitustunnus

5 KÄYTTÖOIKEUDEN VOIMASSAOLOAIKA

Luokitustunnuksen käyttöoikeuden voimassaoloaika on kolme (3) vuotta luokituksen myöntämisestä. Jos tuotteen valmistusmenetelmä ja koostumus eivät ole muuttuneet, luokitus voidaan uudistaa voimassa olemaan kolme (3) vuotta ilman uutta testausta edellyttäen, että vaadittavat testausmenetelmät ja tuotteille asetetut kriteerit eivät ole oleellisesti muuttuneet. Uusien hakemusten ja jatkohakemusten käsittelyssä noudatetaan kulloinkin voimassaolevia testausmenetelmille asetettuja vaatimuksia ja tuotteille asetettuja kriteerejä.

6 VELVOLLISUUS ILMOITTA TUOTTEESSA TAPAHTUVISTA MUUTOKSISTA

Luokituksen haltija on velvollinen etukäteen ilmoittamaan Rakennustietosäätiö RTS:lle muutoksista, jotka koskevat tuotteen valmistusmenetelmiä, koostumusta tms., jos muutokset vaikuttavat ominaisuuksiin, joita luokituksen myöntämisperusteet koskevat. Luokiteltujen tuotteiden laadunvalvonta on luokituksen haltijan vastuulla. Luokituksen haltija vastaa siitä, että luokitellulla tuotteella on hyväksytty laadunvarmistusjärjestelmä.

7 VASTUU LUOKITELLUSTA TUOTTEESTA

Luokituksen haltija vastaa yksin siitä, että tuote täyttää sille asetetut vaatimukset. Rakennustietosäätiö RTS ei ole vastuussa luokitellusta tuotteesta eikä luokituksen saajan tuotteelle ilmoittamista ominaisuuksista.

8 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖOIKEUDEN IRTISANOMINEN TAI PERUUTTAMINEN

Sekä Rakennustietosäätiö RTS että luokituksen haltija voivat irtisanoa luokituksen ja käyttöoikeuden päättymään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Rakennustietosäätiö RTS voi peruuttaa luokituksen ja käyttöoikeuden ilman irtisanomisaikaa päättymään heti väärinkäytöstopauksissa tai mikäli käy ilmi, että luokituksen myöntämisperusteiden vaatimukset eivät enää täyty. Mikäli Rakennustietosäätiö RTS:llä on perusteltua syytä epäillä, ettei tuote täytä sille asetettavia vaatimuksia, luokituksen haltijan on osoitettava uusilla testituloksilla vaatimusten täyttyvän.

9 TUOTTEEN TESTAUS

9.1 Tuotteen testaus ennen luokitusta

Luokitus edellyttää hyväksytyin testauslaboratorion suorittamaa tuotteen testausta vaadittujen menetelmien mukaisesti.

9.2 Testauslaboratorion valinta

Näytteiden otto, analysointi ja materiaaliemissioiden mittaukset on tehtävä luokitustyöryhmän hyväksymässä pätevässä ja puolueettomassa laboratorioissa. Luettelo hyväksytyistä laboratorioista on nähtävissä Internetissä. Hakija vastaa dokumentaatiosta.

9.3 Testausmenetelmät

Näytteiden otto, analysointi ja materiaaliemissioiden mittaukset tehdään seuraavan asiakirjan edellyttämällä tavalla:

- Emission Classification of Building Materials: Protocol for Chemical and Sensory Testing of Building Materials

Tuotteista testataan seuraavat ominaisuudet:

- haihtuvat orgaaniset yhdisteet TVOC
- formaldehydi HCHO
- ammoniakki NH₃
- karsinogeenit
- hajut.

Tutkimuselosteessa on esitettävä tutkimuselostemallin mukaiset asiat.

10 MAKSUT

10.1 Luokitusmaksut

Hakija maksaa Rakennustietosäätiö RTS:lle luokituksesta luokitusmaksun ja muut mahdolliset maksut. Maksut vahvistaa Rakennustietosäätiö RTS.

10.2 Testausmaksut ja -kulut

Hakija vastaa kaikista niistä kuluista, joita syntyy hakemusta varten vaadittavista testauksista. Kulut testauksista hakija maksaa suoraan testauslaitokselle.

11 LUOKITUSTUNNUKSEN KÄYTTÖ

11.1 Tuotteen merkitseminen

Tuotteissa, pakkauksissa, tuoteselosteissa tai käyttöohjeissa merkitään tuotteelle myönnetty päästoluokka M1-, M2- tai M3-luokitustunnuksella. Tuoteselosteissa tulee lisäksi tuoda esiin erityisesti tuotteiden käyttöön ja käyttökohteisiin liittyvät rajoitukset sekä emissioiden lisääntymiseen vaikuttavat seikat, kuten

- käyttökohteet, soveltuvuus
- alustan vaatimukset (kosteus, lämpötila)
- esikäsitteilyt
- käyttöturvallisuus
- pakkaukset
- kuljetus (pakkaukset)
- varastointi (säilytysolosuhteet, pakattuna, muovitettuna tms.)
- käyttö- ja asennusohjeet
- siivousohjeet (pesuaineen pH-vaatimukset)
- ympäristönsuojelu ja jätehuolto.

11.2 Tuotteen markkinointi

Luokitustunnusta voi käyttää vain luokitellun tuotteen ilmoittelussa ja markkinoinnissa. Luokitustunnusta ei saa käyttää markkinoinnissa siten, että se viittaa koko yritykseen tai yrityksen tuotteisiin, joilla ei ole luokitusta.

12 VALITUSMENETTELY

Jos hakija haluaa valittaa luokituksen ja käyttöoikeuden eväämistä koskevasta päätöksestä, hakijan tulee 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista toimittaa kirjallinen valitus Rakennustietosäätiö RTS:n yliasiamiehelle toimitettavaksi päätoimikunnan Sisäilmastoluokitus (PT17) ratkaistavaksi.

13 LUOKITELTUIEN TUOTTEIDEN LUETTELO

Rakennustietosäätiö RTS pitää ja julkaisee luetteloa voimassa olevista luokitelluista tuotteista ja käyttöoikeuden haltijoista.

14 LUOKITELTUIJEN TUOTTEIDEN PISTOKOEMENETTELY

Luokiteltujen tuotteiden laatua valvotaan pistokoemenettelyllä. Päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) valitsee testattavat tuotteet vuosittain arpomalla. Pistokokeeseen valittujen tuotteiden kuljetuksen testauslaboratorioon ja testauksen maksaa Rakennustietosäätiö RTS. Testitulokset jäävät Rakennustietosäätiö RTS:n haltuun, mutta ne annetaan tiedoksi myös luokituksen haltijalle. Pistokokeen testitulosten arviointi tapahtuu luottamuksellisesti Rakennustietosäätiö RTS:n luokitustyöryhmässä. Mikäli luokituksen vaatimukset eivät pistokokeessa täyty, luokituksen haltijalla on mahdollisuus osoittaa tuotteen vaatimustenmukaisuus testaamalla tuote uudestaan omalla kustannuksellaan kolmen kuukauden kuluessa. Muussa tapauksessa luokitus ja luokitustunnuksen käyttöoikeus peruutetaan.

15 YLEISTEN OHJEIDEN MUUTOKSET

Rakennustietosäätiö RTS:n päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) on kokouksessaan 12.11.2014 vahvistanut nämä ohjeet. Päätoimikunta Sisäilmastoluokitus (PT17) voi tarvittaessa muuttaa näitä ohjeita.

VIITTEET

- Sisäilmastoluokitus 2008 (LVI 05-10440, RT 07-10946, Ratu 437-T, KH 27-10422).

8. YHTEYSTIEDOT

8.1 Rakennustietosäätiö RTS

Laura Sariola

Luokituspäällikkö

+358 4083 25750

etunimi.sukunimi@rakennustieto.fi

Merja Hakkarainen

tutkimusassistentti

etunimi.sukunimi@rakennustieto.fi

8.2 Hakemukset toimitetaan allekirjoitettuna Rakennustietosäätiö RTS:n

8.2.1 Postitse

Rakennustietosäätiö RTS

M1-luokitus/hakemukset/Laura Sariola

Malminkatu 16 A /PL 1004

00100 Helsinki

8.2.2 Sähköpostitse

Allekirjoitettu pdf-muotoinen hakemus lähetetään osoitteeseen

Laura Sariola / etunimi.sukunimi@rakennustieto.fi